

Inhoud trainingsnummer 8:

Kies de beste zet in de openingsfase => pagina 2

Oplossing "Kies de beste zet in de openingsfase" => pagina 3

Partij-analyse => pagina 4

Combinaties (Capablanca) => pagina 6

Huiswerk Nr 8 => pagina 8

Eindspel => pagina 8

Oplossing Huiswerk Nr 7 => pagina 10

Oplossingen combinaties => pagina 11

Oplossingen eindspel => pagina 12

Ik wens je veel leesplezier

Jan Gooris

schaaktraining.met.jan@gmail.com

De trainingsnummers verschijnen in 2011 op:

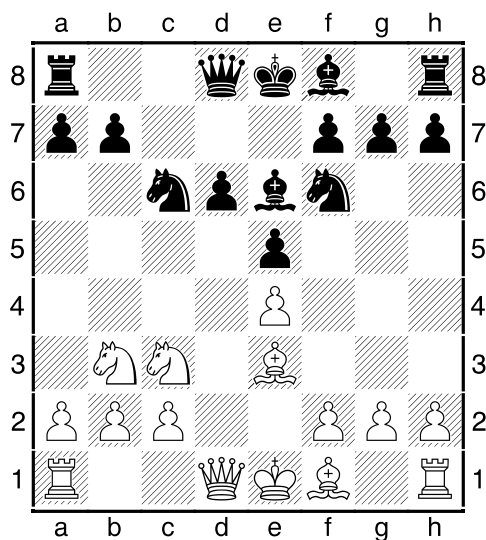
De 1e en 15e van de maand (dus 2 per maand),

behalve één enkel nummer in juli en augustus (telkens de 1e)

Kies de beste zet in de openingsfase

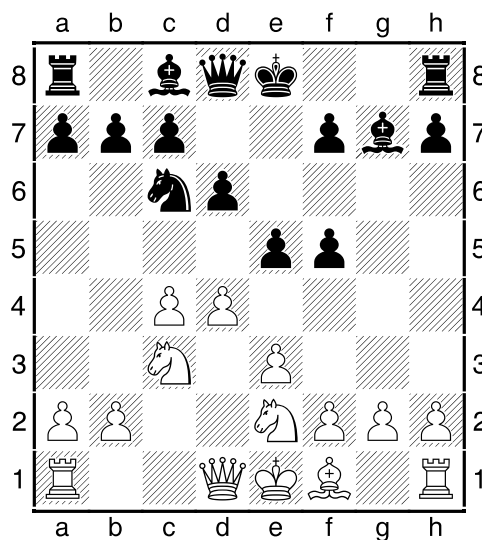
In deze rubriek probeer ik je een beter gevoel te geven van wat je zoal moet spelen in de opening. Het concept is eenvoudig. Bij elke stelling krijg je enkele keuzezetten. Je bepaalt wat goed of slecht is. In de oplossing geef ik de beoordeling van FRITZ, en daar waar mogelijk probeer ik dit in mensentaal te documenteren.

Gelieve de voorgestelde zetten **voor wit** te beoordelen.

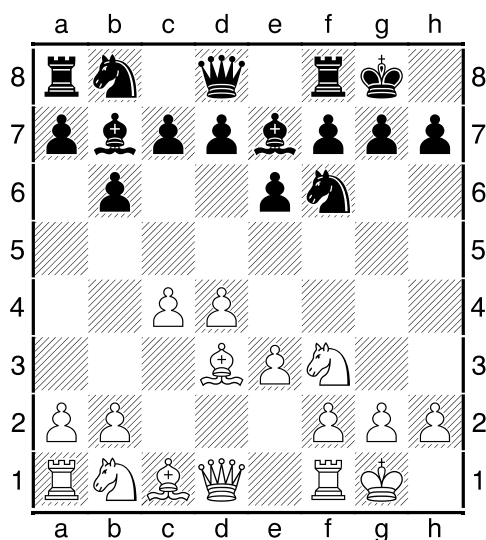
Stelling 1

Beoordeel : a4 - Lb5 - Le2 - Lg5

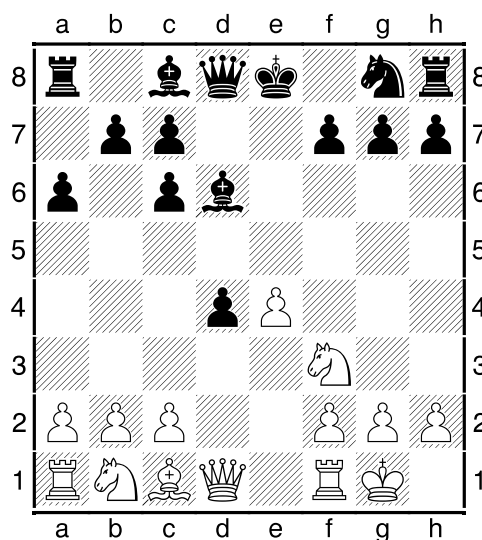
Stelling 3

Beoordeel : Da4 - d5 - dxe5 - Pg3

Stelling 2

Beoordeel : a3 - Pc3 - Dc2 - Pg5

Stelling 4

Beoordeel : Pxd4 - Dxd4 - e5 - h3

Oplossing "Kies de beste zet in de openingsfase"

Stelling 1:

a4 (-0,53) Deze zet is niet echt nodig en doet weinig voor de ontwikkeling

Lb5 (+0,04) Dit ontwikkelt het laatste lichte stuk. Mogelijk staat de looper op b5 echter een beetje fragiel. **Goede zet.**

Le2 (+0,20) Dit ontwikkelt eveneens het laatste lichte stuk. De looper staat hier verdedigend, maar wel robuust opgesteld. **Goede zet.**

Lg5 (-0,50) Speelt onnodig opnieuw met een reeds ontwikkeld stuk. In principe zijn dergelijke zetten te vermijden. **SLECHTE** zet

Stelling 2:

a3 (+0,10) Niet echt een ontwikkelingszet, maar het ligt voor de hand dat zwart ooit eens Pc6 zal spelen en dan is het goed om veld b4 af te dekken (tegen Pb4) en bovendien heeft wit nu de optie om met 2.b4 ruimte te winnen. **Geef echter voorrang aan stukontwikkeling.**

Pc3 (+0,49) Een correcte ontwikkelingszet. **De BESTE zet.**

Dc2 (-0,35) Deze ontwikkelingszet verhoogt wel de druk op h7 en controleert veld e4, maar ...laat toe dat zwart met 1.....-LxPf3 de witte koningsstelling gratis open legt. Dit is voor niets nodig. **SLECHTE** zet dus.

Pg5 (-0,41) Wit speelt onterecht weer met een ontwikkeld stuk.

Stelling 3:

Da4 (-0,57) Dit zet een valletje omdat wit nu 2.d5 en stukwinst dreigt. Dit is echter zinloos want zwart kan op 1.Da4 zowel 1....-0-0 als 1...-Ld7 spelen. De witte dame staat bovendien op a4 een beetje buitenspel. Een minder goede zet dus.

d5 (+0,45). Met deze wint wit ruimte, maar krijgt de stelling een "gesloten karakter". In dergelijke stellingen zijn lopers minder sterk, maar is het ook minder gemakkelijk om een ontwikkelingsvoordeel te verzilveren. Deze zet is dan ook de **meest logische**.

dxe5 (+0,24) Wit verkiest hierdoor een meer "open" spel. Zwart heeft echter beide lopers, en dus zal dat "open spel" waarschijnlijk niet ten nadele van zwart uitvallen.

Pg3 (-1,05) Vanuit ontwikkelingsoogpunt misschien een begrijpelijk zet omdat Lf1 dan kan spelen, maar ... hij verliest materiaal. Pion d4 gaat nu immers verloren.

Stelling 4:

Pxd4 (+0,46) Een beetje stereotiep en voorzichtig. Wit speelt onnodig opnieuw met een reeds ontwikkeld stuk.

Dxd4 (+0,71) In veel situaties is het beter van de d-pion met Pf3 te slaan i.p.v. de dame. De enige reden daarvoor is, dat meestal de dame op d4 kwetsbaar staat en met tempo kan aangevallen worden. In deze stelling heeft zwart echter nauwelijks mogelijkheden om Dd4 te belagen. Je moet hier enkel oppassen voor het "grapje" 1...Lxh2+ en als dan Dd4 niet gedekt zou staan verlies je ze (Dd8xDd4). Op 1....-Lxh2+ speelt wit echter niet 2.PxLh2??? maar wel 2.KxLh2. Door met de dame de pion d4 te slaan herstelt wit het materiaal-evenwicht en pleegt wit tevens een correcte ontwikkelingszet. **De BESTE zet.**

e5 (-0,21) Dit lijkt interessant omdat wit verwikkeling zoekt zolang de zwarte koning nog in het midden staat. Zwart kan echter met 1...-Lc5 gewoon zijn pion-voordeel behouden en de stelling toch enigszins gesloten houden. Het is twijfelachtig of wit compensatie heeft voor de achterstallige pion. Wit heeft bovendien nog enkel zijn zwarte looper (Lc1) en is dus zwak op de witte velden. Met 1.e5 verhoogt hij de zwaktes op de witte velden. **Een SLECHTE zet.**

h3 (-0,16) Deze zet laat ook toe dat zwart pion d4 bijkomend kan verdedigen (door c5 bijvoorbeeld) en draagt niet bij tot de witte ontwikkeling. In tegenstelling tot 1.e5 draagt deze zet wel bij tot een betere controle van de witte velden (waar wit geen looper meer heeft). Strategisch interessant, maar hij herstelt het materiaal-evenwicht niet.

Partij-analyse

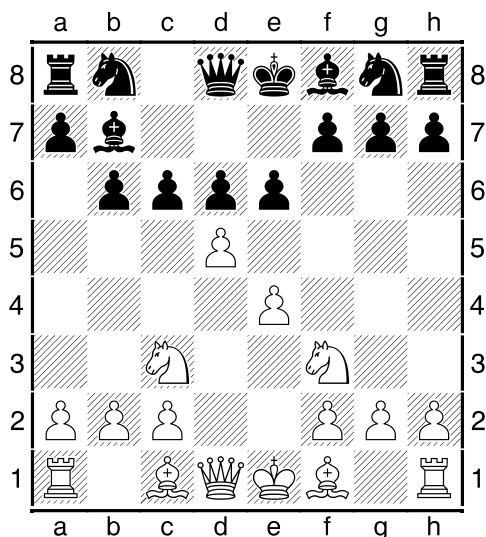
Hierbij een partij van 2 spelers van 1600 Elo.

De witspeelster (een dame dus) was in een sterke dag want zij speelde bijna overal de beste zetten. Geen wonder dus dat de partij niet zo lang duurde en ze de felicitaties mocht in ontvangst nemen.

1.e4 b6 {een weinig gezien systeem waarvan ik ook niet weet hoe je dit het best aanpakt met wit. De aanpak van de witspeelster mag echter gezien worden}

2.d4 Lb7 3.Pc3 d6 { deze zet lijkt niet erg "compatibel" met b6 omdat zwart nu een permanente zwakte heeft op c6. Steviger is daarom e6}

4.Pf3 e6 5.d5 {Persoonlijk had ik hier Lc4 of Le3 gespeeld omdat ik probeer mijn stukken zo snel mogelijk in het spel te krijgen} **c6?** {sluit Lb7 op !! en zwart heeft blijkbaar weinig zin om zijn stukken enige activiteit te geven en speelt teveel met zijn pionnen}

Wit aan zet. Hoe zet jij verder ?

Eerst een **kleine analyse** van de stelling.

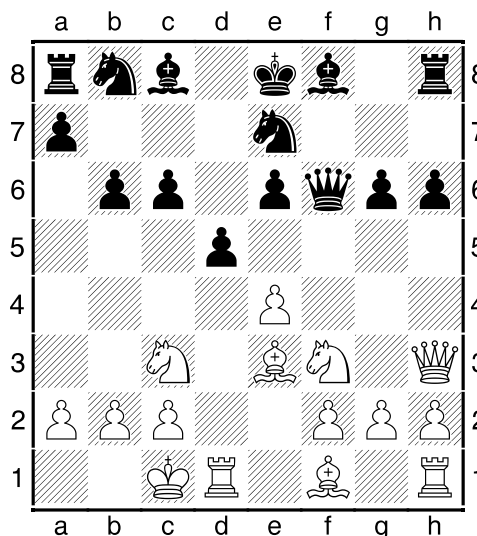
Wit heeft een (kleine) ontwikkelingsvoorsprong, en mag dus aansturen op "complicaties".

Daarom moeten er zwaktes gemaakt worden in de zwarte stelling. Een ander gegeven is dat we de ontwikkeling van zwart natuurlijk niet gaan bevorderen door dxc6 te spelen...

6.dxe6! {inderdaad, wit slaat de e-pion zodat pion c6 in de weg blijft staan voor Lb7 en bezorgt zwart ook een zwakte op e6} **fxe6**

7.Pg5! {en meteen wordt de eerste verzwakking onder vuur genomen. Wit speelt hier dus 2 keer met het zelfde stuk in de opening wat normaal geen aanrader is. Omdat zwart pion e6 echter

niet goed kan verdedigen kan wit hierop nu reeds druk zetten. Persoonlijk had ik hier 7.Lc4 gespeeld want dit ontwikkelt een stuk en mikt ook op de zwakke e6-pion.} **Df6 8.Dh5+** {dit lokt g6 uit, wat evenwel geen verzwakking is voor zwart omdat hij nadien Lg7 kan spelen. Direct Dg4, met bijkomende druk op pion e6 is dus waarschijnlijk nog beter} **g6 9.Dh3** {met druk op e6. Wit verzet dus de dame met tempo door zwakke punten van zwart aan te vallen. Dit is een zeer goede werkmethode omdat de mogelijkheden van zwart hierdoor beperkt blijven} **Lc8 10.Le3** {Een meer voor de hand liggende zet lijkt 10.Lc4 te zijn, maar 10.Le3 is zeker ook een goede zet} **h6 11.Pf3 Pe7** {Eindelijk, een eerste zinvolle ontwikkelingszet van zwart} **12.O-O-O** {prima aanpak. Wit staat nu volledig klaar om de zwarte stelling te bestormen, en door de grote rokade wordt er een bijkomend zwak punt (d6) aangevallen} **d5?** {dit geeft wit de gelegenheid de stelling te openen. Zwart die enorm achterstaat in ontwikkeling moet echter de stelling gesloten houden en ze niet helpen openen !!! De juiste manier om pion d6 te dekken was dan ook 12....-e5 waardoor hij Dh3 aanvalt en pion d6 afdekt. Ook dan blijft echter de witte stelling veel beter gezien de grote ontwikkelingsvoorsprong}

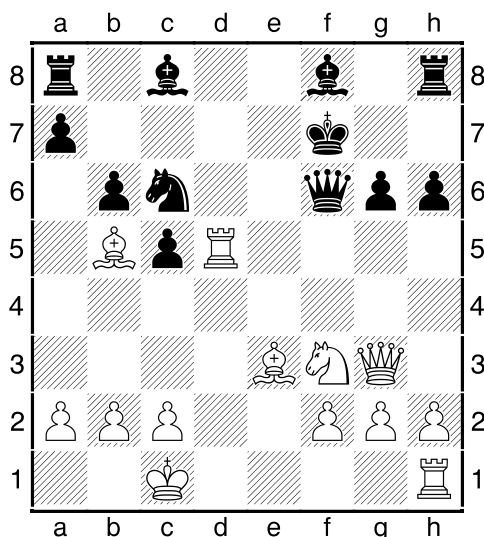
Wit aan zet

Hoe verhogen we de druk zonder zwart teveel tegenkansen te geven ?

13.Dg3! {omdat op 13.Ld4 zwart kan antwoorden met 13...e5 wat een onduidelijke stelling geeft (zwart valt immers Dh3 en Ld4 aan), speelt wit sluw eerst Dg3. Wit dreigt nu zowel Ld4 als een dame-inval op c7} **c5?** {weer een onnodige pionzet. Zwart "dreigt" nu wel een pionvork op d4 doch deze wordt gemakkelijk omzeild. Zwart verliest niet enkel een pion, maar laat ook toe dat de stelling verder wordt geopend, wat nefast is wegens zijn grote ontwikkelingsachterstand. Veel beter had dan ook 13....Lg7 geweest, wat de stelling "voorlopig" nog gesloten houdt, en tevens een stuk ontwikkelt}

14.exd5 exd5 15.Lb5+ {alle sluizen zijn nu geopend. De zwarte koning komt onder zwaar geschut}

Pbc6 16.Pxd5 Pxd5 17.Txd5 Kf7? {een gezonde ontwikkelingszet zoals 17...Ld7 of 17...Lg7 moet zeker beter zijn}

Wit aan zet

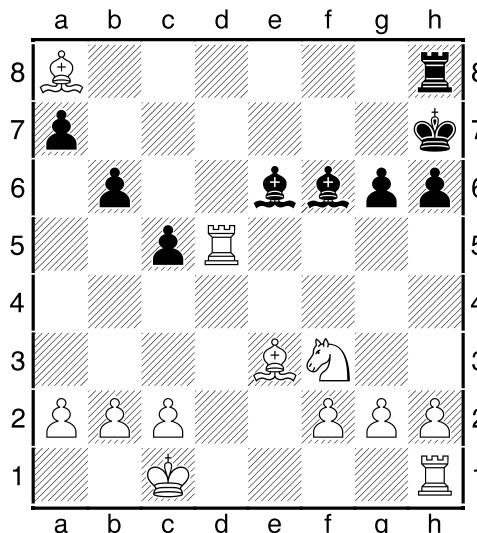
Er staat een stuk nul-verdedigd

18.Lxc6!! {mooi gezien, want Df6 mag immers niet terugslaan wegens het familieschaak via Pe5. Wit wint dus zuiver een stuk!} **Lg7**

19.Dc7+ {wit kon hier natuurlijk reeds Ta8 slaan, maar wit speelt het 100% zeker en gaat eerst nog voor een dameruil, waarna zwart volkomen hulpeloos zal achterblijven}

Kg8 20.Dd8+ Kh7 21.Dxf6 {wit heeft dus vakkundig afgeruild en komt nu in een glad gewonnen eindspel}

Lxf6 22.Lxa8 Le6

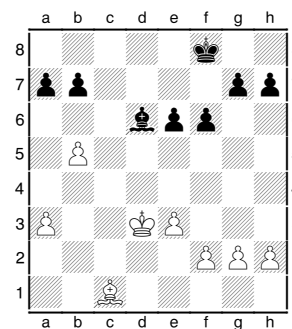
Wit aan zet

Er staan 2 stukken aangevallen....?

23.Td6! {wanneer er 2 stukken staan aangevallen kan je er soms één niet meer redden. Wit kan nog een uitweg verzinnen omdat zij **zocht naar de zwakke punten** in de zwarte stelling (ongedekte lopers) en deze aanviel} **Lxa2?** {slecht, want pion a2 was een verboden vrucht} **24.Txf6 Txa8 25.b3!** {een gekend maneuver waardoor de loper gevangen zit en met Kb2 kan opgehaald worden} **1-0** en de zwartspeler boodt de charmante witspeelster beleefdheidshalve een drankje aan ...

Bobby Fischer:

telkens wanneer ik iemand zo'n verboden randpion met zijn loper zie slaan (zoals hier zwart 23.Lxa2) moet ik terugdenken aan het wereldkampioenschap 1972 Spassky-Fischer. In de 1e partij van dit wereldkampioenschap bereikten de spelers volgende stelling:

De stelling is volledig in evenwicht, maar Fischer (zwart) speelde hier een zet die de hele schaakwereld schokte. Hij speelde

29...-Lxh2?! en na **30.g3** ging zijn loper verloren en later ook de partij

Combinaties van een Wereldkampioen: José Raul Capablanca

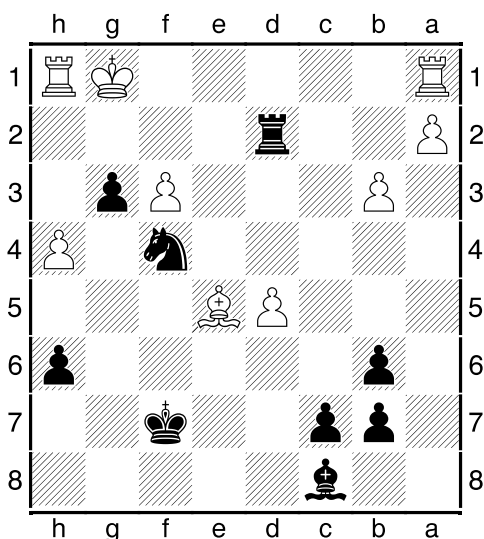
Capablanca (1888 - 1942) was een Cubaan met Spaanse roots. Hij was een wonderkind dat reeds op 12-jarige leeftijd de Cubaanse kampioen (Corzo) versloeg. Vanaf 1911 vinden we hem op alle belangrijke schaaktornooien terug. In 1921 speelde hij tegen Lasker om de wereldtitel in Havanna (Cuba). Lasker was een beetje te oud (bijna 53) voor dit titanengevecht en Capablanca won overtuigend en was daarmee dus de 3e officiële wereldkampioen.

Hij stelde hoge financiële eisen i.v.m. een nieuw wereldkampioenschap en het is pas in 1927 dat hij zijn titel voor het eerst moet verdedigen tegen Aljechin.

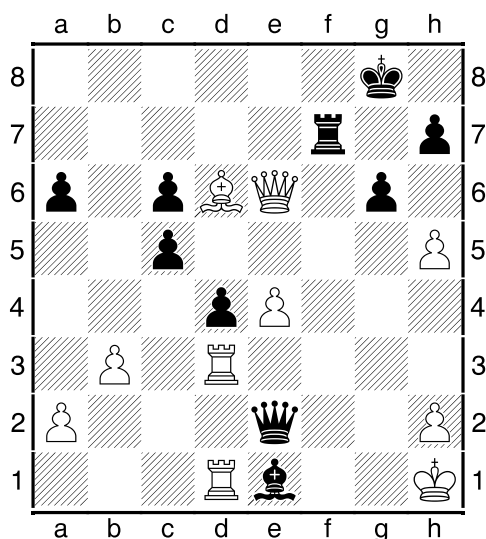
Enkele maanden voordien had Capa nog echt geschitterd in het groot internationaal toernooi te New-York, maar op het 13e wereldkampioenschap dat doorging in Buenos Aires (1927) werd hij nipt verslagen door Aljechin. Er is geen revanchematch gekomen tussen beide schaakreuzen.

Capablanca overleed in 1942 op 53-jarige leeftijd zoals een echte schaker het zou wensen. Hij kreeg in zijn schaakclub tijdens het analyseren van een partij een fatale hartaanval.

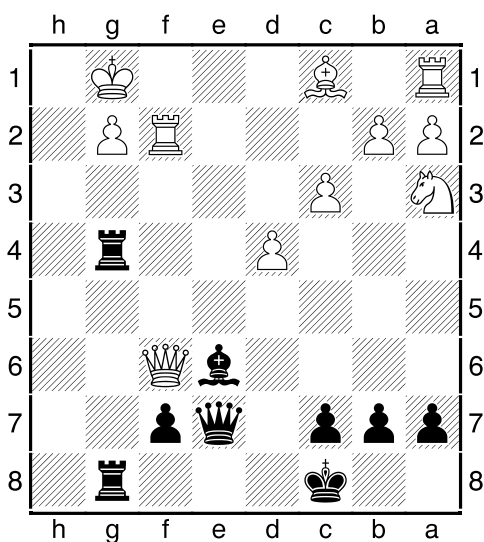
Hieronder enkele combinaties van hem. Steeds **Capa aan zet.** (indien zwart is het bord gedraaid)

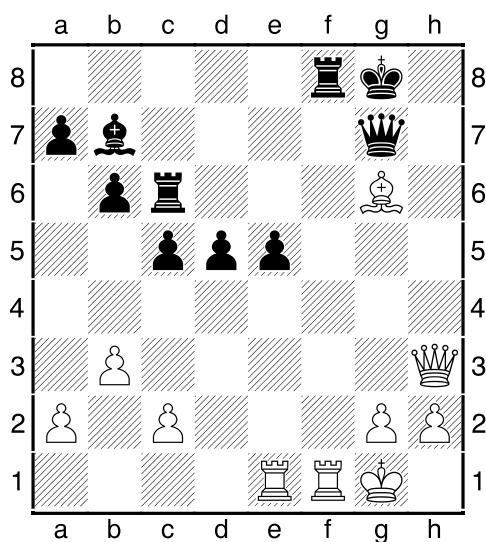
1. Corzo - **Capablanca** ☺ ☺
(1901 Hij was toen 12 jaar !)

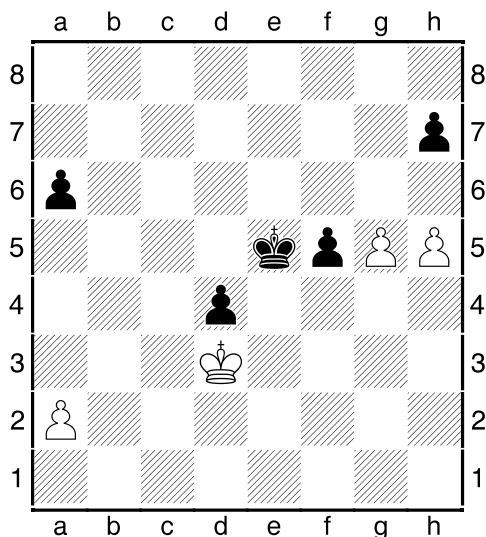
3. **Capablanca** - Marshall ☺ ☺
(1909)

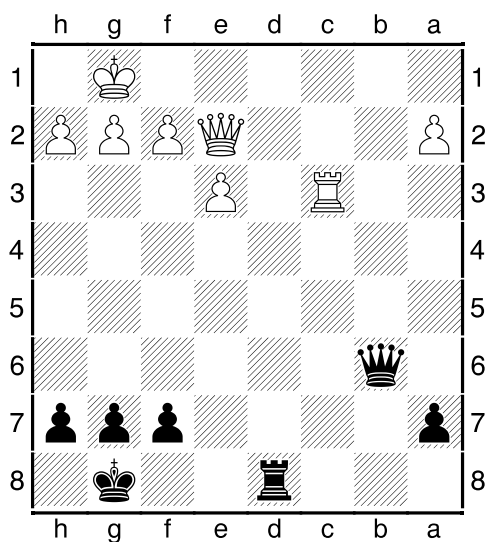
2. Raubitschek - **Capablanca** (1906) ☺ ☺ ☺

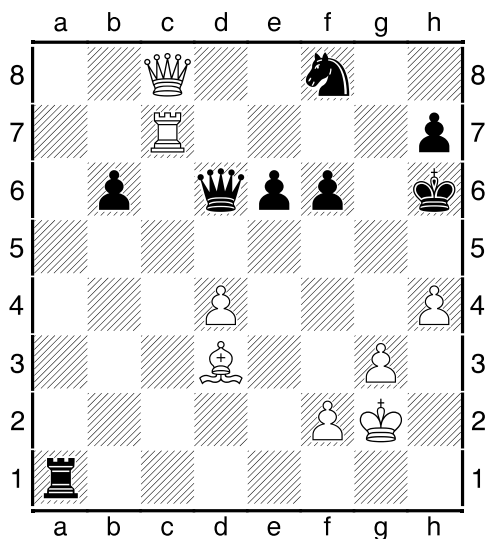
4. **Capablanca** - Zirn (1912) ☺ ☺ ☺ ☺

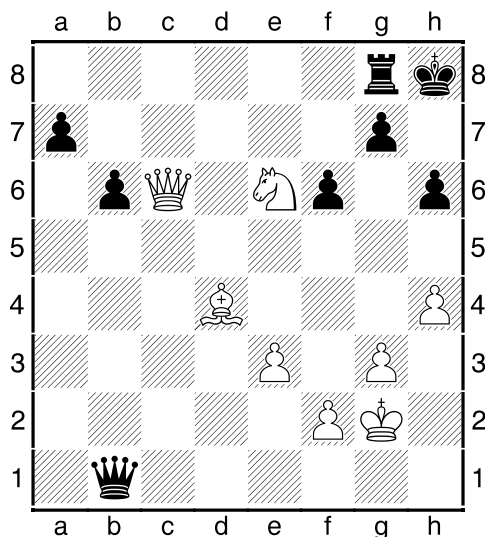
5. **Capablanca** - Lasker Edward ☺ ☺
(1913)

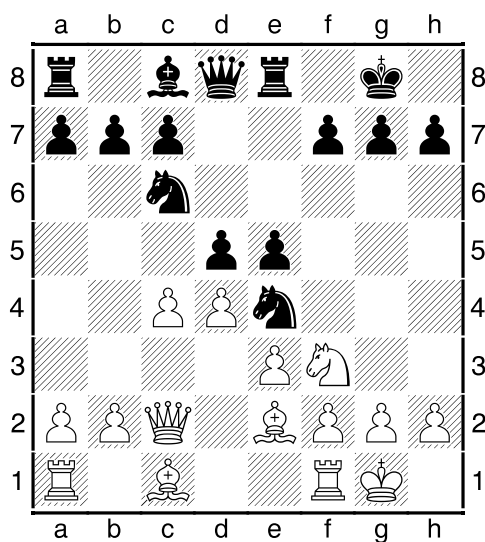
6. Bernstein - **Capablanca** ☺ ☺
(1914)

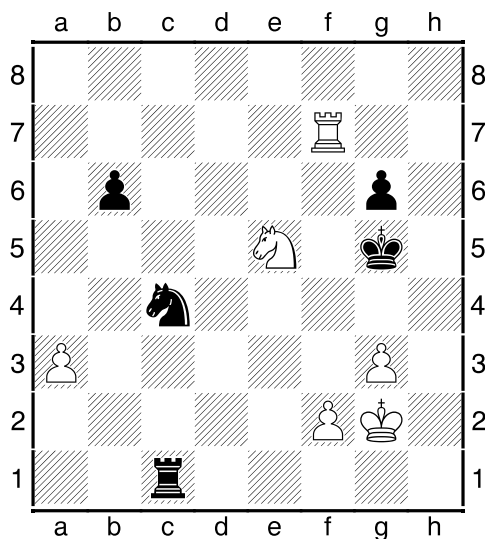
7. **Capablanca** - Lasker ☺ ☺ ☺
(12e Wereldkampioenschap 1921)

8. **Capablanca** - Aljechin ☺ ☺ ☺
(13e Wereldkampioenschap 1927)

9. **Capablanca** - Colle ☺ ☺
(1929)

10. **Capablanca** - Menchik, Vera ☺ ☺
(1939) (Menchik was dames wereldkampioene)

Tips i.v.m. Capablanca:

1. Vermoeden 2 (V2) ttz schaakzetten
2. V2
3. V2
4. V2
5. Promotie
6. Vermoeden 1 (V1), nul-verdedigd
7. V2
8. Pionwinst
9. V1
10. V2

Epiloog:

Aangezien Capablanca Spaanse roots had, kwam ik op het idee om na te gaan wat zijn naam juist betekent in het Spaans. Via google (vertaling) zou het "Witte mantel" of "Witte jas" betekenen.

Kent iemand een betere vertaling?

Opgave Huiswerk Nr 8:

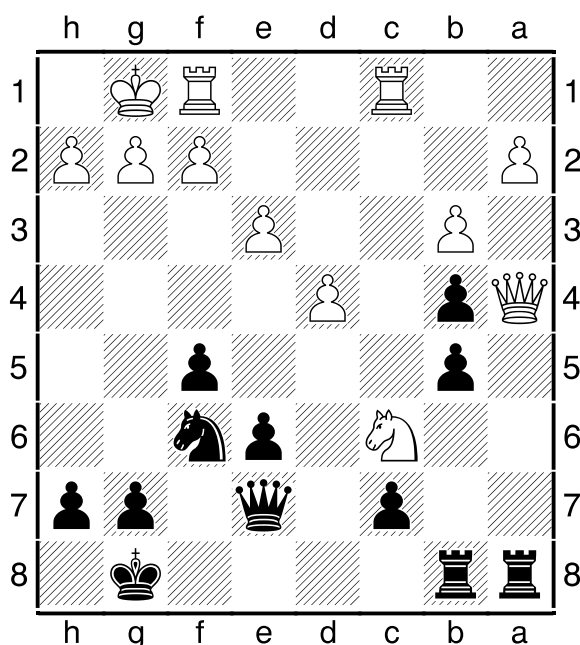
In volgende taktische stelling is ZWART aan zet.

Hij heeft heel veel kandidaatzetten.

Kan je uit de voorgestelde kandidaatzetten de juiste keuze maken?:

- 1...-Df8
- 1...-Dd7
- 1...-Dd6
- 1...-bxDa4
- 1...-Kf8

Tip, werk elke kandidaatzet langzaam uit totdat er geen tactiek meer is en maak dan je evaluatie.

Eindspel:

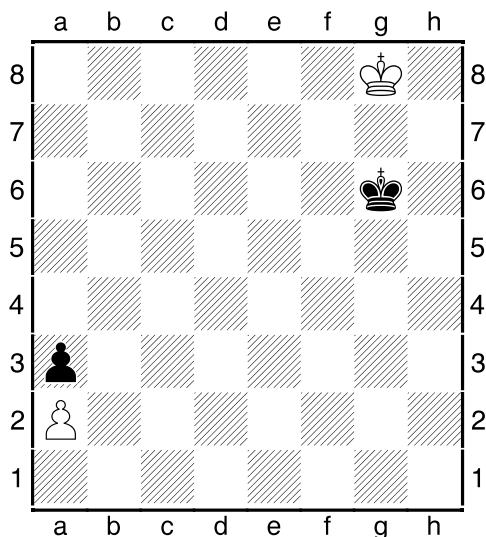
Bij wijze van herhaling (want herhaling is de sleutel tot succes!!) op de volgende pagina enkele opgaven i.v.m. het pionneneindspel.

In deze opgaven komen de thema's voor die ik in het artikel "de vrijpion" (Schaaktraining Nr1) en "de randpion" (Schaaktraining Nr5) reeds heb besproken.

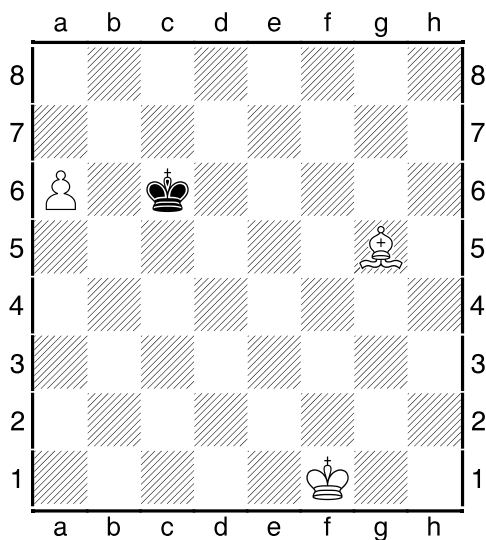
Het gaat oa over:

- het vierkant
- de verste vrijpion
- de randpion
- de doorbraak
- de kandidaat voorop.

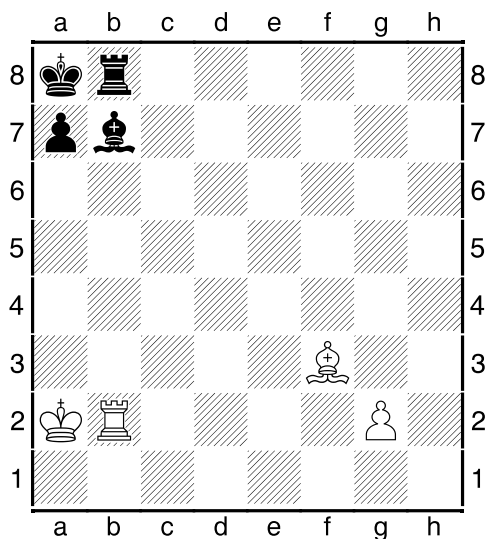
De oplossingen staan volledig achteraan.

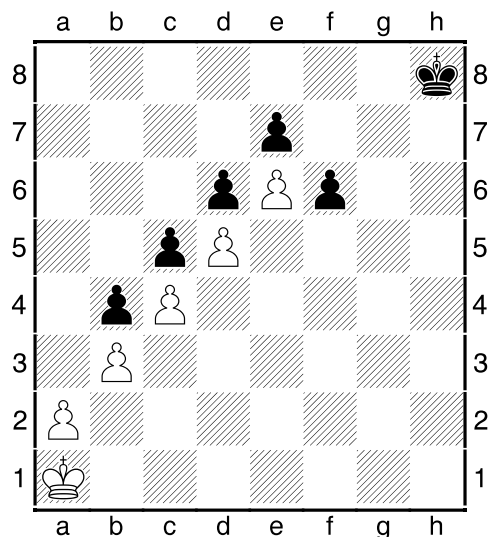
Eindspel 1: Wit aan zet.
Wat spelen ? Kf8 of Kh8 ?

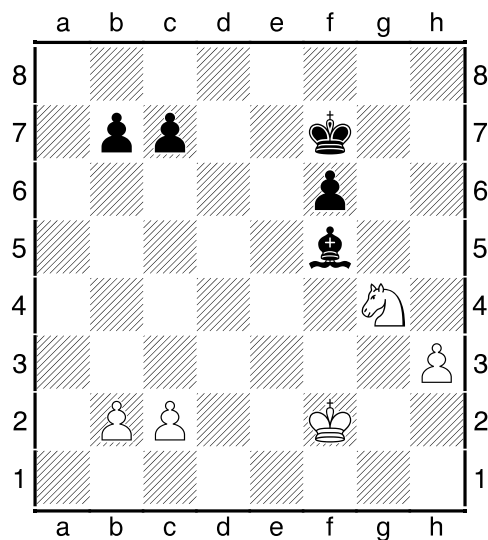
Eindspel 2: Wit aan zet.
Als pion a6 verloren gaat is het remise ...

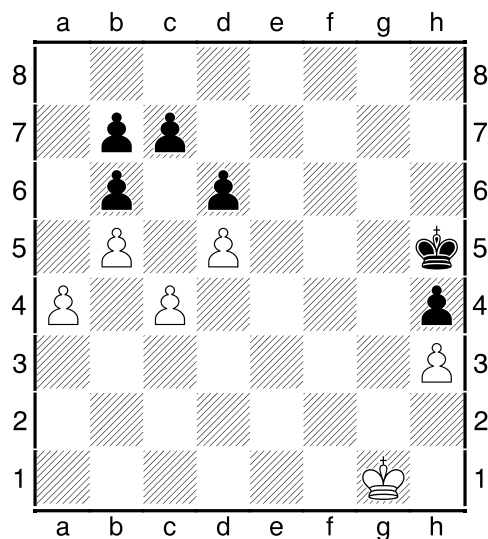
Eindspel 3: Wit aan zet.
Remise of zit er meer in voor wit ?

Eindspel 4: Wit aan zet.
Wat is beter, 1.a4 of 1.a3?

Eindspel 5: Wit aan zet.
Remise of zit er meer in ?

Eindspel 6: Wit aan zet.
Is een doorbraak mogelijk ?

Oplossing Huiswerk Nr7

Hiernaast de opgave van vorig nummer.
Wit aan zet.

Het "probleem" in de stelling is dat Le4 gepend staat en dus dreigt verloren te gaan.

Het ontsnappingsmotief waar we direct aan denken is een tempo te winnen via Dg3+ om zo Le4 te ontpennen.

Eerst de variant die niets oplevert, doch die het motief toont:

1.Dg3+ (met de bedoeling door dit tempo de dame uit de penning op de e-lijn te halen en dan gewoon Le4 weg te spelen) - Ld6! (valt de dame aan, waardoor er geen tempo is gewonnen en Le4 toch verloren gaat)

Vandaar twee alternatieve pistes (die beiden rond Lc5 en Dg3+ draaien). De alternatieve pistes zijn Le3 of TxLc5. Even bestuderen.

Variant 1:

1.Le3 (pent in zekere zin Lc5 die ook nulverdedigd staat) en nu:

-Txe4? 2.Dg3+ - Dd6 3.TxLc5! met groot voordeel voor wit
-LxLe3! en het voordeel voor wit blijft beperkt.

Variant 2:

1.TxLc5 - (elimineert Lc5 zodat Dg3+ met tempo kan gespeeld worden) en nu:

-TxLe4? 2.Dg3+ en 3.Tc1 en wit blijft een stuk voor
-dxLe4!? 2.Dg3+ - Ka8 en er hangen 2 torens bij wit doch 3.Tff5! levert de winst op.
-DxTc5 2. Dg3+ - Ka8 3.Ld3 en wit behoudt materiaal voordeel.

Volgens FRITZ is er nog een derde variant die dit motief bespeelt, door eerst 1.a5 te spelen.

Variant 3:

1.a5 en nu:

-TxLe4 2.Dg3+ - Ld6 (Dd6 3.TxLc5) 3.axDb6 - LxDg3 4.hxLg3 met groot voordeel
--Da5 2.Dg3+ - Ld6 3.Lf4! en het materiaalvoordeel blijft behouden
--Da7 2.Dg3+ - Ld6 3.Lf4 idem
--Dc7 2.Lf4 met vreselijke complicaties

Er is ook nog een andere variant die de moeite loont. Hier is het motief, "gij mijn dame, ik die van jouw"

Variant 4:

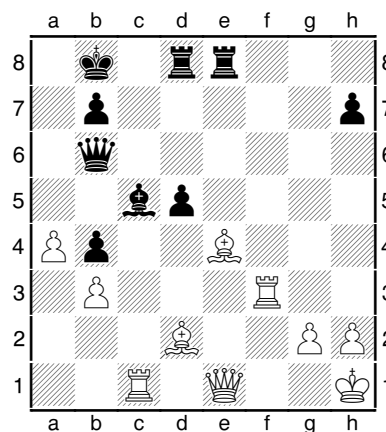
1.Lg5 - en nu:

-Txe4 2.Dg3+ - Ld6 (Dd6? 3.TxLc5!) 3.LxTd8! - DxDt8 en kwaliteitswinst
- dxLe4 2.LxTd8 - DxDt8 3.Tf5 en kwaliteitsvoordeel.

Raadgeving:

In stellingen waar je beter staat neem je best geen onnodig risico in de berekeningen. Kies varianten die kort zijn en weinig ruimte voor fouten laten.

Vandaar dat ik persoonlijk de voorkeur geef aan **1.TxLc5** of **1.Lg5** die de beste praktische zetten lijken, ook al geeft FRITZ de voorkeur aan 1.a5 (die echter vreselijk diep rekenwerk vraagt).

Oplossingen combinaties Capablanca:

Opgave	Score	Oplossing
1	2	1....Tg2+ 2.Kf1-Tf2 3.Ke1(Kg1?-Pe2 mat)-Pd3+ en wit gaf op want hij verliest Le5.
2	3	1.....Txg2+ en wit verliest in alle varianten: - 2.TxTg2 -TxTg2 3.KxTg2-DxDf6 en dameverlies - 2,Kh1 -TxTf2 3.DxDe7-Ld5 en mat volgt - 2.Kf1 -Lc4+ 3.PxLc4-Tg1 mat
3	2	1.De8+ - Kg7 2.h6+ - Kxh6 (Kf6? 3.De5 mat) 3.DxTf7 met materiaalwinst en tevens dekking van veld f1. Zwart gaf op.
4	4	1.Lh7+ - Kh8 2.TxTf8 - DxTf8 3.Lg6+ - Kg7 4.Dh7+ - Kf6 5.Tf1+ en damewinst
5	2	1.h6! (g6?-hxg6 2.h6 - Kf6) - Ke6 2.g6 - Kf6 (hxg6 3.h7 en promotie) 3.gxh7 en promotie
6	2	1....Db2! en wit verliest materiaal of gaat mat. Inderdaad, op 1.De1 volgt 1....-DxTc3 en op 1.Tc2 volgt Db1+. Wit heeft gewoon teveel zwaktes (mat op de onderste rij en Tc3 en De2 die niet verdedigd staan)
7	3	1.DxPf8+ - DxTf8 2.Th7 mat. Omdat 1.Th7 mat niet werkt wegens Pf8 is het logisch deze verdediger eerst met schaak uit te schakelen.
8	3	1.Pxg7 - TxPg7 (KxPg7? 2.Dxf6+ - Kh7 3.Df7+ en mat volgt) 2.Lxf6 en wit kan afwikkelen naar een dame-eindspel met 1 pion meer, wat nog altijd niet gemakkelijk gewonnen is, maar hem toch de betere kansen oplevert. Mochten de zwarte a- en/of b-pion echter verder opgerukt zijn dan in deze stelling, was dit niet het geval omdat die pionnen dan snel zouden promoveren.
9	2	Colle was de beste Belg van dat ogenblik en behoorde tot de wereldklasse. Hier ging hij echter vreselijk in de fout met zijn 10e zet die 10...e5 was. Capa strafte dit mooi af met 11.cxd5 en zwart kon opgeven omdat op 11...Dxd5 12.Lc4 met stukwinst volgt.
10	2	1.f4+ - Kh6 (Kh5? 2.Th7 mat) 2.Pg4+ - Kh5 3.Pf6+-Kh6 4.Th7 mat. i.v.m. Vera Menchik wil ik nog graag toevoegen dat zij de absolute wereldkampioene was in het Interbellum. Er werd gesteld dat mannelijke topschakers die van haar verloren tot de <u>Menchik club</u> behoorden. Vera Menchik stierf op 38-jarige leeftijd bij een V1-bombardement in London. (1944)

Totaal score

Bij een score van:

meer dan 20 zit je zeker boven de 2000 Elo
tussen 15 en 20 zit je ergens rond 1800 Elo
tussen 10 en 15 rond de 1500 Elo

Oplossing Eindspel:

Eindspel 1:

Wit kan enkel kiezen tussen 2 zetten, tzt 1.Kf8 en 1.Kh8.

-**1.Kf8** verliest omdat zwart pion a2 zal slaan en wit dan achter de koning komt te staan.

Enkele zetten om dit te verduidelijken: 1.Kf8?-Kf6 2.Ke8-Ke5 3.Kd7-Kd4 4.Kc6-Kc3 5.Kb5-Kb2 6.Ka4-Kxa2 7.Kb4-Kb2 en pion a2 promoveert.

-**1.Kh8!** is voldoende voor remise omdat wit de koning tegen de rand zal houden. Enkele zetten om dit te verduidelijken: 1.Kh8-Kf6 2.Kh7-Ke5 3.Kg6-Kd4 4.Kf5-Kc3 5.Ke4-Kb2 6.Kd3-Kxa2 7.Kc2 en de zwarte koning kan niet weg van de rand, en dus kan pion a3 niet promoveren. Remise dus.

Eindspel 2:

Als pion a6 verloren gaat is het uiteraard remise.

Belangrijk is ook van op te merken dat wit een randpion met de "verkeerde loper" heeft. Indien de zwarte koning dus in de hoek geraakt is het theoretisch remise (zie artikel "randpion" in Schaaktraining Nr5).

Wat kan wit nu spelen ?

-Een 1e denkpiste is **1.Ke2?**, doch dan volgt 1...-Kb6 en pion a6 gaat verloren. Remise dus.

-Een 2e denkpiste is **1.a7?** maar dan kan de zwarte koning via b7 in de hoek (a8) geraken en is de promotie van pion a6 onmogelijk. Remise dus.

-Een 3e denkpiste is **1.Le3?**, doch dan volgt 1...Kc7 (dreigt via b8 naar a8 te vluchten) en op 2.Lf4+ volgt 2....Kb6 en pion a6 gaat verloren. En op 2.La7 speelt zwart 2...Kc6 (dreigt Kb5 en pion a6 is verloren) 3.Le3-Kc7 4.La7-Kc6 5.Le3 en tevens remise dus.

-Er blijft gelukkig nog een 3e denkpiste, namelijk **1.Ld8!** (dekt zowel veld b6 als c7 af).

Zwart aan zet speelt nu 1....-Kd7 of 1...Kb5 en telkens wint wit met 2.a7 en promotie.

Eindspel 3:

Wit wil hier graag promoveren met pion g4, maar moet hiervoor sluw spelen.

Hij speelt **1.TxLb7 - TxTb7** en nu is 2.LxTb7? slechts remise omdat dan Kb7 nog in het vierkant kan komen van pion g4. Daarom speelt hij **2.g4!-Kb8 3.LxTb7-KxLb7 4.g5** en promotie (Kb7 kan niet meer in het vierkant van pion g5 geraken). De truc is dat wit een tempo heeft gewonnen omdat zwart een tempo moest verliezen om uit de penning te geraken.

Eindspel 4:

Intuïtief lijkt 1.a4 beter dan 1.a3, maar is dit wel zo.

Op **1.a4** kan zwart niet antwoorden met 1...f5 want dan volgt er 2.Kb1! (niet 2.a5?-f4! 3.a6-f3 4.a7-f2 5.a8D+ - Kg7 en wit kan niet verhinderen dat zwart ook een dame haalt op f1). Als wit 2.Kb1 speelt zal hij pion f5 kunnen afstoppen want hij is in het vierkant, terwijl de witte a4-pion niet kan gestopt worden door zwart want Kh8 staat veel te ver.

Aangezien zwart dus geen 1....-f5 mag spelen, speelt hij 1...-bxa3(ep). Er volgt dan echter 2.b4-cxb4 3.c5-dxc5 4.d6-exd6 5.e7 en promotie met winst voor wit.

En nu de andere variant; **1.a3**

Op 1.a3 heeft zwart 2 mogelijkheden; 1...-bxa3 en 1...-f5.

De variant 1...-bxa3 hebben we hierboven gezien en die verliest met de opmars 2.b4-cxb4 3.c5 enz. Blijft de variant 1...-f5. Wit kan nu kiezen:

-2.axb3 doch dan volgt 2...- f4! en zwart haalt een dame (Ka1 buiten het vierkant)

-2.Kb1-f4! 3.Kc1-f3 4.Kd1-bxa3! en zwart haalt (weer) een dame.

Conclusie: De enige juiste zet is 1.a4 en is winnend. De zet 1.a3 verliest voor wit.

Eindspel 5:

Deze stelling vraagt geen berekeningen. Als je weet dat de verste vrijpion (bijna altijd) wint, speel je gewoon 1.Ph6+-Ke6 2.PxLf5-Kxf5 3.Kf3 en met het nodige geduld en de goede techniek win je dit pionneneindspel met wit (want je hebt met h3 de verste vrijpion)

Eindspel 6:

Hier moet je proberen tot je de piondoorbraak kan vinden.

Er zijn 2 pistes, ttz 1.a5 en 1.c5.

1.a5-bxa5 (anders volgt er 2.a6! en promotie van de a-pion) 2.c5 en op 2...dxc5? wint wit met 3.b6!-cxb6 en 4.d6 en promotie. Zwart heeft echter beter met 2....-b6!! en de witte pionnen zijn afgestopt en de zwarte a5-pion zal nu de overwinning brengen voor zwart.

1.c5-dxc5 (bxc5 2.a5! en 3.a6 en promotie) 2.a5-bxa5 3.b6!-cxb6 4.d6 en promotie.

Conclusie: de enige winnende zet is 1.c5!